

ประกาศนายทะเบียนสหกรณ์

เรื่อง ข้อนแนะนำวิธีดำเนินการเกี่ยวกับการถอดถอนคณะกรรมการ
หรือกรรมการดำเนินการสหกรณ์ และการยื่นอุทธรณ์ของ
สมาชิก กรณีคณะกรรมการดำเนินการสหกรณ์มีมติให้พ้น
จากสมาชิกภาพ

โดยที่ข้อบังคับของสหกรณ์จำนวนมากกำหนดไว้แต่เพียงว่าที่ประชุม
ใหญ่มีอำนาจถอดถอนคณะกรรมการหรือกรรมการดำเนินการสหกรณ์ และสมาชิกมี
สิทธิยื่นอุทธรณ์ต่อที่ประชุมใหญ่ กรณี คณะกรรมการดำเนินการสหกรณ์ มีมติให้พ้นจาก
การเป็นสมาชิก แต่ไม่ได้กำหนดวิธีดำเนินการเกี่ยวกับเรื่องดังกล่าวไว้ จึงเกิดปัญหาข้อขัด
ข้องในการดำเนินการให้เป็นไปตามข้อบังคับ

ฉะนั้น เพื่อให้การดำเนินการของสหกรณ์มีประสิทธิภาพ และเกิดความ
เป็นธรรมแก่ทุกฝ่าย อาศัยอำนาจตามความในมาตรา 16 (1) แห่งพระราชบัญญัติ
สหกรณ์ พ.ศ. 2542 ประกอบกับคำสั่งนายทะเบียนสหกรณ์ ที่ 688/2543 ลงวันที่ 26
กรกฎาคม 2543 เรื่อง มอบอำนาจให้ปฏิบัติการแทนนายทะเบียนสหกรณ์ จึงให้ข้อ
แนะนำวิธีดำเนินการเกี่ยวกับการถอดถอนคณะกรรมการหรือกรรมการดำเนินการ
สหกรณ์ และการยื่นอุทธรณ์ของสมาชิกต่อที่ประชุมใหญ่ กรณี คณะกรรมการมีมติให้
สมาชิกออกจากสหกรณ์ เฉพาะสหกรณ์ที่ยังมิได้กำหนดวิธีดำเนินการเรื่องดังกล่าว ใน
ข้อบังคับหรือระเบียบสหกรณ์ ดังนี้

ก. การพิจารณาถอดถอนคณะกรรมการหรือกรรมการดำเนินการสหกรณ์
(คณะกรรมการทั้งคณะหรือกรรมการเป็นรายบุคคล)

1. ที่ประชุมใหญ่อาจพิจารณาถอดถอนคณะกรรมการ หรือกรรมการ
ดำเนินการสหกรณ์ได้ เมื่อ

(1) กระทำโดยทุจริตต่อหน้าที่

(2) จงใจกระทำการใดโดยผิดกฎหมาย ข่มขู่ ครอบงำ ระเบียบ สหกรณ์ กระทำ หรือละเว้นกระทำ โดยประมาทเลินเล่ออันเป็นเหตุให้สหกรณ์ได้รับความเสียหายอย่างร้ายแรง

(3) กระทำการใดอันเป็นการประกอบธุรกิจ ซึ่งมีลักษณะแข่งขัน กับกิจการของสหกรณ์

(4) กระทำการใดอันเป็นปฏิปักษ์ต่อสหกรณ์หรือกิจการของ สหกรณ์

2. การยื่นข้อกล่าวหา

ผู้ใดกล่าวหาว่าคณะกรรมการหรือกรรมการดำเนินการของสหกรณ์ กระทำการตาม ข้อ 1 และสมควรให้ที่ประชุมใหญ่พิจารณาถอดถอนออกจากตำแหน่ง ให้ยื่นหนังสือขอถอดถอนพร้อมสำเนาเอกสารที่ใช้เป็นพยานหลักฐาน หรือพยาน หลักฐานอื่นต่อผู้ตรวจสอบกิจการของสหกรณ์

3. การดำเนินการก่อนการพิจารณาของที่ประชุมใหญ่

3.1 ผู้ตรวจสอบกิจการแจ้งข้อกล่าวหาที่รับไว้ให้กรรมการที่ ถูกกล่าวหาทราบภายใน 5 วัน นับแต่วันที่รับข้อกล่าวหา พร้อมทั้งสำเนาให้สหกรณ์ ทราบด้วย

3.2 กรรมการที่ถูกกล่าวหาต้องชี้แจงแก้ข้อกล่าวหา พร้อมแสดง พยานหลักฐานส่งให้แก่ผู้ตรวจสอบกิจการภายใน 15 วัน นับแต่วันที่รับแจ้งข้อกล่าวหา จากผู้ตรวจสอบกิจการ

ผู้ตรวจสอบกิจการได้รับคำชี้แจงจากผู้ถูกกล่าวหาแล้วต้องแจ้งคำชี้แจง นั้นให้ผู้กล่าวหาทราบภายใน 5 วัน นับแต่วันรับคำชี้แจง

3.3 ถ้าผู้กล่าวหาไม่พอใจคำชี้แจงของคณะกรรมการหรือ กรรมการดำเนินการสหกรณ์ที่ถูกกล่าวหา หรือไม่ได้รับคำชี้แจงมาภายใน 30 วัน นับแต่ วันยื่นข้อกล่าวหา ผู้กล่าวหาอาจให้สมาชิกร่วมลงชื่อกันตามข้อบังคับสหกรณ์หรือ กฎหมายว่าด้วยสหกรณ์ ขอให้เรียกประชุมใหญ่วิสามัญพิจารณาถอดถอนคณะกรรมการ หรือกรรมการดำเนินการสหกรณ์

คณะกรรมการดำเนินการสหกรณ์ต้องเรียกประชุมใหญ่สามัญภายใน 30 วันนับแต่วันได้รับหนังสือร้องขอให้เรียกประชุมใหญ่สามัญ แต่ถ้าได้กำหนดประชุมใหญ่สามัญประจำปีไว้ก่อนแล้ว ภายใน 60 วันนับแต่วันได้รับหนังสือร้องขอ จะไม่เรียกประชุมใหญ่สามัญก็ได้ แต่คณะกรรมการดำเนินการสหกรณ์ต้องกำหนดวาระการถอดถอนคณะกรรมการ หรือกรรมการดำเนินการสหกรณ์ไว้ในระเบียบวาระการประชุมใหญ่สามัญนั้นด้วย หากคณะกรรมการดำเนินการสหกรณ์ไม่กำหนดวาระการถอดถอนตามคำร้องขอ ให้ผู้ตรวจสอบกิจการสามารถนำเรื่องการถอดถอนคณะกรรมการ หรือกรรมการดำเนินการสหกรณ์ไปพิจารณาในที่ประชุมใหญ่สามัญประจำปี โดยสามารถนำเสนอเรื่องการถอดถอนดังกล่าวเป็นวาระแรกของการประชุม

4. วิธีพิจารณาของที่ประชุมใหญ่

4.1 เมื่อถึงวาระการพิจารณาถอดถอนคณะกรรมการหรือกรรมการดำเนินการสหกรณ์ ให้ผู้ตรวจสอบกิจการเป็นประธานการพิจารณา โดยเสนอข้อกล่าวหาตามที่ผู้กล่าวหาได้อื่นหนังสือและพยานหลักฐานไว้ให้ที่ประชุมใหญ่รับทราบ และเปิดโอกาสให้ผู้กล่าวหาแถลงสนับสนุนข้อกล่าวหาของตนต่อที่ประชุมใหญ่ได้ 1 ครั้ง หลังจากนั้นผู้ตรวจสอบกิจการต้องนำคำชี้แจงของผู้กล่าวหาแจ้งต่อที่ประชุมใหญ่ และเปิดโอกาสให้ผู้ถูกกล่าวหาแถลงสนับสนุนแก้ข้อกล่าวหาของตนได้ 1 ครั้ง เช่นกัน

การแถลงข้อกล่าวหาห้ามไม่ให้ผู้กล่าวหาแถลงตั้งข้อกล่าวหาเป็นประเด็นใหม่อีก

4.2 เมื่อที่ประชุมใหญ่รับทราบข้อกล่าวหาและคำชี้แจงแก้ข้อกล่าวหาแล้ว หากผู้เข้าประชุมใหญ่คนใดมีข้อสงสัยประเด็นใด ข้อมมีสิทธิอภิปรายซักถามผู้กล่าวหาหรือผู้ถูกกล่าวหาได้

4.3 ผู้ตรวจสอบกิจการเห็นว่าที่ประชุมใหญ่ได้รับทราบข้อเท็จจริงทั้งจากผู้กล่าวหาและผู้ถูกกล่าวหาพอสมควรแล้ว ก็ให้ปิดการอภิปราย และให้ที่ประชุมใหญ่ออกเสียงลงมติถอดถอนทั้งคณะหรือรายบุคคลแล้วแต่กรณี การลงมติให้ถือเสียงข้างมากของที่ประชุมใหญ่เป็นเกณฑ์ตัดสิน

ข. การอุทธรณ์กรณีสมาชิกถูกให้พ้นจากสมาชิกภาพ

5. สมาชิกที่คณะกรรมการดำเนินการมีมติให้ออกจากสหกรณ์ อาจยื่นอุทธรณ์ต่อที่ประชุมใหญ่ได้ โดยยื่นอุทธรณ์เป็นหนังสือต่อผู้ตรวจสอบกิจการภายใน 60 วัน นับแต่วันที่ได้รับแจ้งให้ออกจากสหกรณ์

หนังสืออุทธรณ์ต้องมีรายละเอียดอันแสดงว่าตนถูกให้พ้นจากสมาชิกภาพโดยไม่เป็นธรรมอย่างไร และข้อเท็จจริงในเรื่องนั้นมีอย่างไร ทั้งนี้ผู้ตรวจสอบกิจการอาจเรียกผู้อุทธรณ์มาให้คำชี้แจงเพิ่มเติมก็ได้

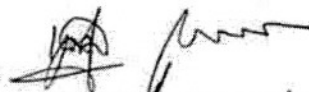
6. เมื่อมีสมาชิกยื่นหนังสืออุทธรณ์ ผู้ตรวจสอบกิจการต้องแจ้งให้คณะกรรมการดำเนินการสหกรณ์ทราบ และคณะกรรมการดำเนินการสหกรณ์ต้องกำหนดวาระการวินิจฉัยข้ออุทธรณ์ของสมาชิกไว้ในระเบียบวาระการประชุมใหญ่ที่จะมีขึ้นในครั้งต่อไป

ถ้าคณะกรรมการดำเนินการสหกรณ์ไม่กำหนดวาระให้ถือเอาวาระอื่น ๆ เป็นวาระการวินิจฉัยข้ออุทธรณ์ของสมาชิก

7. วิธีพิจารณาวินิจฉัยข้ออุทธรณ์ของสมาชิก ให้ผู้ตรวจสอบกิจการเสนอหนังสืออุทธรณ์ของสมาชิกให้ที่ประชุมใหญ่พิจารณา ผู้เข้าประชุมใหญ่อย่อมมีสิทธิอภิปรายซักถามข้อเท็จจริงจากคณะกรรมการดำเนินการสหกรณ์ และผู้ตรวจสอบกิจการ เมื่อที่ประชุมใหญ่หมดประเด็นซักถามแล้วให้ที่ประชุมใหญ่ลงมติ การลงมติให้ถือเสียงข้างมากเป็นเกณฑ์ตัดสิน

ทั้งนี้ ตั้งแต่บัดนี้เป็นต้นไป

ประกาศ ณ วันที่ 21 พฤศจิกายน พ.ศ. 2543

(นายบุญชู จันทร์วงศ์)

อธิบดีกรมส่งเสริมสหกรณ์

รองนายทะเบียนสหกรณ์ ปฏิบัติการแทน

นายทะเบียนสหกรณ์